

**Державна податкова
служба України**

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Рентна плата за користування надрами

Про порядок обчислення та заповнення податкової звітності з податкових зобов'язань з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин для оподаткованого у попередньому звітному періоді об'єкту оподаткування, який в результаті застосування процесів первинної переробки у звітному податковому періоді набув нової форми товарної продукції

Платниками рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (далі – Рента) є суб'єкти господарювання, у тому числі громадяни України, іноземці та особи без громадянства, зареєстровані відповідно до закону як підприємці, які набули права користування об'єктом (ділянкою) надр на підставі отриманих спеціальних дозволів на користування надрами в межах конкретних ділянок надр (далі – Ділянка) з метою провадження господарської діяльності з видобування корисних копалин, у тому числі під час геологічного вивчення (або геологічного вивчення з подальшою дослідно-промисловою розробкою) в межах зазначених у таких спеціальних дозволах об'єктах (ділянках) надр (п.п. 252.1.1 п. 252.1 ст. 252 Податкового кодексу України (далі – Кодекс)).

Об'єктом оподаткування Рентою по кожній наданій у користування Ділянці, що визначена у відповідному спеціальному дозволі, є обсяг товарної продукції гірничого підприємства – видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин у податковому (звітному) періоді, види якої встановлені кондиціями на мінеральну сировину об'єкта (ділянки) надр, до якої належать, у тому числі обсяг товарної продукції гірничого підприємства – видобутої корисної копалини (мінеральної сировини), що є результатом господарської діяльності з видобування корисних копалин з надр на території України, її континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони, у тому числі обсяг мінеральної сировини, що утворюється в результаті виконання первинної переробки, що провадиться іншими, ніж платник Ренти, суб'єктами господарювання на умовах господарських договорів про послуги з давальницькою сировиною (п.п. 252.3.1 п. 252.3 ст. 252 Кодексу).

Господарська діяльність гірничодобувного підприємства з видобування корисних копалин – діяльність гірничого підприємства, яка охоплює процеси добування та первинної переробки корисних копалин (п.п. 14.1.37 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Добування корисних копалин визначено, як сукупність технологічних операцій з вилучення, зокрема з покладів дна водойм, та переміщення, у тому числі тимчасове зберігання, на поверхню частини надр (гірничих порід, рудної сировини тощо), що вміщує корисні копалини та спеціальних видів робіт з добування корисних копалин, до яких відноситься підземна газифікація та виплавляння, хімічне та бактеріальне вилуговування, дражна

та гідравлічна розробка розсипних родовищ, гідравлічний транспорт гірничих порід покладів дна водойм (п.п. 14.1.51 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Первинна переробка (збагачення) мінеральної сировини, як вид господарської діяльності гірничого підприємства, включає сукупність операцій із: збирання, дроблення або мелення, сушки, сортування за будь-якими фізичними властивостями дроблених або мелених гірських порід або мінеральних утворень із застосуванням будь-яких технологічних процесів сортування, які забезпечують отримання гірничим підприємством товарної продукції, види якої встановлені затвердженими кондиціями на мінеральну сировину об'єкта (ділянки) надр (п.п. 14.1.150 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

У результаті провадження господарської діяльності гірничого підприємства як у результаті операцій з добування, так і етапі первинної переробки можуть утворюватися чисельні, передбачені Кондиціями, види товарної продукції гірничого підприємства, властивості яких спроможні задовольняти цільові споживчі вимоги.

Гірничі підприємства складаючи Кондиції, самостійно приймають рішення щодо складу та структури видів товарної продукції, яка виготовлятиметься підприємством. При цьому, можуть мати місце випадки, коли товарна продукція, що утворилася в процесі добування, і податкові зобов'язання за якою виконані у відповідному звітному періоді, за рішенням підприємства буде підданою подальшим операціям первинної переробки із утворенням у наступних податкових періодах товарної продукції із споживчими властивостями, відмінними від задекларованої (далі – Нова продукція).

Можливість виконання платниками визначення податкових зобов'язань з Ренти за перетвореною товарною продукцією, що реалізовуватиметься із новими споживчими властивостями, відмінними від задекларованої, передбачена абзацом другим пункту 252.14 статті 252 Кодексу.

Наводимо умовний приклад складання податкової звітності та заповнення форм податкових декларацій з Ренти для ситуації, коли оподаткований у попередньому звітному періоді об'єкт оподаткування або його частина в результаті застосування процесів первинної переробки у звітному податковому періоді набув нової форми товарної продукції.

Податкові зобов'язання з Ренти у кожному податковому (звітному) періоді, що відповідає календарному кварталу, декларуються у додатку 1 до Податкової декларації з рентної плати (далі – Розрахунок), затвердженої наказом Міністерства фінансів України 17 серпня 2015 року № 719 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 07 листопада 2016 року № 927) (далі – Декларація).

Обліковані у звітному податковому (звітному) періоді одного або декількох видів Нової продукції ідентифікується у рядках розділу 8 Розрахунку в окремих додатках для кожного такого виду.

Розділ 8 «Вид корисної копалини» Розрахунку відображає інформацію про видобуту корисну копалину, включаючи опис Нової продукції у рядках 8.3-8.5 Розрахунку, які заповнюються з застосуванням приміток 12-15 такого Розрахунку.

Умовний приклад

Гірничим підприємством (далі – Підприємство) за результатами господарської діяльності з добування корисних копалин у 4 кварталі 2022 року (далі – Попередній період) взято на облік 270,1 тонни енергетичного кам'яного вугілля марки Г(Г2)(0-200) (далі – Енергетичне вугілля).

Податкові зобов'язання за Попередній період задекларовані із застосуванням обчисленої в порядку п. 252.16 ст. 252 Кодексу розрахункової вартості Енергетичне вугілля у якості бази оподаткування Рентою у розмірі 7 397,60 гривень за тонну, ставки 0,75 відсотка вартості енергетичного вугілля та коригуючого коефіцієнту 0,95. Сума (див. табл. 1 прикладу) своєчасно виконаних податкових зобов'язань Попереднього періоду склала:

$270,1 \text{ тонн} \times 7\,397,60 \text{ грн/тонн} \times 0,75\% \times 0,95 = 14\,236,40 \text{ гривень};$

За результатами господарської діяльності з добування корисних копалин у I кварталі 2023 року (далі – Поточний період) Підприємством взято на облік 1 800 тонни Енергетичного вугілля.

За результатами господарської діяльності з первинної переробки Енергетичного вугілля добутого у Попередньому та Поточному періодах із 2 070,1 тонн добутого Енергетичного вугілля отримано Нову продукцію у формі вугільного концентрату Г(Г2)(3-6) у обсязі 1 830 тонн.

Податкові зобов'язання з Ренти за видобутий вугільний концентрат Г(Г2)(3-6) обчислені за базою оподаткування Рентою у розмірі 14 201 гривень за тонну – фактичною ціною реалізації, у сумі 185 163,29 гривень (див. табл. 2 прикладу):

$1\,830 \text{ тонн} \times 14\,201 \text{ грн/тонн} \times 0,75\% \times 0,95 = 185\,163,29 \text{ гривень}.$

Крім того, для забезпечення уточнення податкового зобов'язання з Ренти за задекларований у Попередньому періоді об'єкт оподаткування Рентою – вугілля, що за результатами піддання первинній переробці взято на облік як вугільний концентрат, складено окремий додаток із зменшення суми виконаного за Попередній період податкового зобов'язання з Ренти (див. табл. 3 прикладу).

Додаткові матеріали за посиланням: <http://tax.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/675902.html>

Контакт-центр ДПС України: 0-800-501-007. Сервіс "Пульс" 0800-501-007.
Вебпортал ДПС: <https://tax.gov.ua/>, субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>.
14000, Чернігів, вул. Ремісника, 11, тел.: (0462) 652-300

